

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02-430/25-20698/2

Podgorica, 25.06.2025. godine

Za: MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA, Rimski trg 46

gospodinu, mr Admiru Šahmanoviću, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog uredbe o bližim kriterijumima za utvrđivanje energetske siromašnog domaćinstva

Veza: Vaš akt broj: 01-011/25-676/5 od 20.06.2025. godine

Poštovani gospodine Šahmanoviću,

Povodom *Predloga uredbe o bližim kriterijumima za utvrđivanje energetske siromašnog domaćinstva*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst Predloga uredbe i Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Uvidom u Predlog uredbe i Izvještaj o analizi uticaja propisa, utvrđeno je da su za implementaciju Predloga uredbe potrebna finansijska sredstva iz budžeta države. Naime, implementacijom predloženog propisa potrebno je obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore, jer se predloženim propisom predviđa da domaćinstva koja ispune uslove za sticanje statusa energetske siromašnog domaćinstva imaju mogućnost ostvarivanja prava na subvencije kroz programe energetske efikasnosti objekata za stanovanje i kućnih aparata i uređaja kroz namjenske programe i projekte koje sprovodi Vlada Crne Gore. S tim u vezi, prema podacima Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije broj korisnika prava koje će moći iskoristiti nakon donošenja ove uredbe je iznosio za 2024. godinu, 5150 – korisnici materijalnog obezbjeđenja porodice, 394 – korisnici novčane naknade materijalnog obezbjeđenja boraca, u skladu sa propisima iz boračko invalidske zaštite. Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze, niti je ovim propisom predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze.

Imajući u vidu član 12 Zakona o energetici i član 6 dostavljenog Predloga uredbe, Ministarstvo finansija ukazuje da je potrebno utvrditi pravni osnov za dodjelu subvencija za unapređenje energetske efikasnosti objekata za stanovanje, kućnih aparata i uređaja kroz programe i projekte namijenjene unapređenju energetske efikasnosti. Takođe, materijal je potrebno dopuniti sa procjenom finansijskih sredstava za navedene namjene.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija, sa aspekta budžeta, ukazuje da je neophodno korigovani dokument ponovo dostaviti, kako bi se mogli izjasniti sa aspektima svojih nadležnosti.

S poštovanjem,

MINISTAR
Novica Vuković

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ	MINISTARSTVO ENERGETIKE
NAZIV PROPISA	Predlog uredbe o bližim kriterijumima za utvrđivanje energetske siromašnog domaćinstva
1. Definisanje problema • Koje probleme treba da riješi predloženi akt? • Koji su uzroci problema? • Koje su posljedice problema? • Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? • Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? Crna Gora kao članica Energetske zajednice ima obavezu rješavanja energetske siromaštva implementacijom EU propisa. Energetsko siromaštvo je prepoznato kao ozbiljan socijalni problem iz kojih razloga je uveden niz direktiva i politika koje obavezuju države članice da se njime sistemski bave. Naime, Savjet ministara Energetske zajednice je u novembru 2021. godine donio odluku D/2021/13/MC-EnC, kojom je članicama Energetske zajednice utvrđena obaveza da izvrše transponovanje i implementaciju Direktive (EU) 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU. S tim u vezi, Crna Gora je donijela novi Zakon o energetici ("Službeni list CG", broj 28/25) u okviru kojeg je implementirana Direktiva (EU) 2019/944, a samim tim i član Direktive kojim je propisano da Ugovorne strane obezbjeđuju zaštitu energetske siromašnih i ugroženih kupaca iz kategorije domaćinstva kroz socijalnu politiku ili na drugi način koji ne podrazumijeva javne intervencije u određivanju cijene snabdijevanja električnom energijom Države članice su dužne da: -Identifikuju energetsko siromaštvo u svojim politikama, -Izveštavaju o mjerama i napretku u rješavanju tog problema, -Uključe ga u nacionalne energetske i klimatske planove (NECP), -Obavezno usmjere deo javnih i EU sredstava za rješavanje problema energetske siromašnih domaćinstava. Usklađivanje sa navedenom obavezom je izvršeno kroz član 12 Zakona o energetici kojim se propisuje da je energetsko siromaštvo stanje u kome domaćinstvo nema pristup osnovnim energetske uslugama koje obezbjeđuju pristojne standarde života i zdravlja, uključujući adekvatno grijanje i hlađenje, toplu vodu, osvjjetljenje i energiju za napajanje kućnih aparata. Pored ovoga ovaj član predviđa da Vlada propisuje bliže kriterijume za utvrđivanje energetske siromaštva na osnovu visokog udjela troškova domaćinstva za energiju, niskih ukupni prihodi domaćinstva, kao i niske energetske efikasnosti objekata za stanovanje i kućnih aparata i uređaja. U vezi sa navedenim, a u cilju daljeg usklađivanja sa relevantnim izvorima prava Evropske Unije sačinjeno je ovo zakonsko rješenje. Naime, ovim predlogom uredbe treba da se omogući da energetske siromašno domaćinstve, koje se utvrđuje na osnovu kriterijuma propisanih ovom uredbom, može da ostvari pravo na subvenciju kroz programe energetske efikasnosti koje sprovodi ministarstvo nadležno za poslove energetike.	

- Donošenje Uredbe o bližim kriterijumima za utvrđivanje energetski siromašnog domaćinstva je neophodno, kako bi se stvorio pravni okvir koji omogućava energetski siromašnom domaćinstvu da ostvari pravo na subvencije koje imaju za cilj da omoguće pristup energiji sa manjim troškovima kroz mjere energetske efikasnosti.
- Glavne posljedice problema su nedovoljna zaštita prava domaćinstava da imaju pristup osnovnim energetskim uslugama koje obezbjeđuju pristojne standarde života i zdravlja, uključujući adekvatno grijanje i hlađenje, toplu vodu, osvjjetljenje i energiju za napajanje kućnih aparata. Ovim propisom se omogućava selekcija domaćinstava u pogledu utvrđivanja energetski siromašnog domaćinstva na osnovu kriterijuma koji se odnose na 1) materijalni položaj; 2) ostvareno pravo na osnovu socijalnog stanja lica koja žive u domaćinstvu i 3) niska energetska efikasnost objekata za stanovanje i kućnih aparata i uređaja. Domaćinstvu za koje se utvrđuje status energetski siromašnog domaćinstva materijalni položaj ovom uredbom se određuje na osnovu učešće troškova za potrošenu električnu energiju u ukupnim prihodima. U pogledu kriterijuma socijalnog stanja lica koja žive u domaćinstvu pravo na ostvarivanje statusa energetski siromašnog domaćinstva može ostvariti domaćinstvo čiji jedan član koristi pravo na: materijalno obezbjeđenje i novčane naknade materijalnog obezbjeđenja boraca, u skladu sa propisima iz boračko invalidske zaštite.
- Oštećena su domaćinstva koja na osnovu kriterijuma datih u ovoj uredbi mogu steći status energetski siromašnog domaćinstva čime nemaju mogućnost da izađu iz tog stanja zbog nemogućnosti poboljšanja energetske efikasnosti objekta u kojem stanuju.
- Neophodno je donijeti predloženi propis, kako navedeni problemi ne bi u narednom periodu bili izraženi u većoj mjeri.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Predloženim propisom postiže se zaštita energetski siromašnog domaćinstva u skladu sa relevantnim propisima Evropske unije.
- Navedeni cilj je u potpunosti usklađen sa zakonodavnim okvirom, i isti će biti usklađivan sa programima Vlade u pogledu mjera energetske efikasnosti.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**
- Problemi se mogu riješiti i postavljeni ciljevi ispuniti isključivo donošenjem predloženog propisa, iz već navedenih razloga.
- Postavljeni ciljevi se kroz donošenje ovog propisa rješavaju na sljedeći način:
 - **usklađivanje sa relevantnim propisima Evropske Unije** se realizuje kroz ovaj predlog uredbe na način da se kroz ovaj propis dodatno vrši usklađivanje sa Direktivom (EU) 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije kojom se definiše pravo svih građana EU na pristup osnovnim energetskim uslugama. obavezuju članice da identifikuju ranjive potrošače i donesu nacionalne akcione planove za borbu protiv energetskog siromaštva.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija;
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Donošenje propisa će pozitivno uticati na energetske siromašne domaćinstva koja bi se utvrđivala na osnovu bližih kriterijuma utvrđenih ovom uredbom.
- Primjena propisa neće izazvati dodatne troškove građanima i privredi.
- Propisom se direktno ne podstiče stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Ovaj propis neće izazvati administrativna opterećenja, niti će stvoriti biznis barijere.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze?;
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
- Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.

- Za implementaciju propisa potrebno je obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore, jer je predloženim propisom predviđa da domaćinstva koja ispune uslove za sticanje statusa energetski siromašnog domaćinstva imaju mogućnost ostvarivanja prava na subvencije kroz programe energetske efikasnosti objekata za stanovanje i kućnih aparata i uređaja kroz namjenske programe i projekte koje sprovodi Vlada Crne Gore.
- Prema podacima Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije broj korisnika prava koje će moći iskoristiti nakon donošenja ove uredbe je iznosio za 2024. godinu

Korisnici u 2024. godini	Broj korisnika prava
Korisnici materijalnog obezbjeđenja-porodice	5150
Korisnici novčane naknade materijalnog obezbjeđenja boraca, u skladu sa propisima iz boračko invalidske zaštite	394

- Visinu subvencije kao i postupak ocjene ispunjenosti kriterijuma za ostvarivanje statusa energetski siromašnog domaćinstva utvrdiće se u okviru pomenutog programa.

- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Ovim propisom nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistići finansijske obaveze.
- Implementacijom ovog propisa neće se ostvariti prihod za budžet Crne Gore.
- Procjena finansijskih izdataka za implementaciju ovog propisa ne može se predvidjeti u ovom momentu već će se pri donošenju svakog pojedinačnog programa vršiti procjen afiskalnog uticaja.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);**
- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni, Obrazložiti**
- U izradi predloženog propisa izvršene su konsultacije sa predstavnicima Ministarstva socijalnog staranja, brige o porodici i demografije.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**
- Smatramo da ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju predloženog propisa.
- Nije potrebno preduzimati neke posebne mjere da bi se ispunili ciljevi.
- Glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva će biti uspješnost i efikasnost zaštite prava energetske siromašnog domaćinstva koja se odnose na subvencije za mjer energetske efikasnosti.
- Ministarstvo energetike i rudarstva će biti zaduženo za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene ovog propisa.

Podgorica, 20.06.2025. godine

MINISTAR
 mr Admir Šahmanović

PREDLOG

Na osnovu člana 12 stav 3 Zakona o energetici ("Službeni list CG", broj 28/25), Vlada Crne Gore, na sjednici od _____ 2025. godine, donijela je

UREDBU O BLIŽIM KRITERIJUMIMA ZA UTVRĐIVANJE ENERGETSKI SIROMAŠNOG DOMAĆINSTVA

Predmet

Član 1

Ovom uredbom utvrđuju se bliži kriterijumi za utvrđivanje energetski siromašnog domaćinstva.

Energetski siromašno domaćinstvo

Član 2

Energetski siromašno domaćinstvo je kupac iz kategorije domaćinstva, koji živi u jednoj stambenoj jedinici sa jednim mjernim mjestom na kome se mjeri potrošnja električne energije, nema pristup osnovnim energetskim uslugama koje obezbjeđuju pristojne standarde života i zdravlja, uključujući adekvatno grijanje i hlađenje, toplu vodu, osvjetljenje i energiju za napajanje kućnih aparata.

Bliži kriterijumi za ostvarivanje statusa energetski siromašnog domaćinstva

Član 3

Bliži kriterijumi na osnovu kojih se utvrđuje energetski siromašno domaćinstvo su:

- 1) materijalni položaj lica koja žive u domaćinstvu;
- 2) ostvareno pravo na osnovu socijalnog stanja lica koja žive u domaćinstvu; i
- 3) niska energetska efikasnost objekata za stanovanje i kućnih aparata i uređaja.

Energetski siromašno domaćinstvo je domaćinstvo koje ispunjava kriterijume iz stava 1 ovog člana.

Postojanje duga za električnu energiju isključuje pravo na ostvarivanja prava u smislu ove uredbe.

Kriterijum materijalni položaj

Član 4

Kriterijum materijalni položaj se određuje na osnovu učešća troškova za potrošenu električnu energiju u ukupnim prihodima domaćinstva.

Kriterijum iz stava 1 ovog člana smatra se ispunjenim ako je učešće troškova za potrošenu električnu energiju u ukupnim prihodima domaćinstvo veće od 15% na godišnjem nivou.

Kriterijum socijalnog stanja lica koja žive u domaćinstvu

Član 5

Kriterijum socijalnog stanja lica koja žive u domaćinstvu smatra se ispunjenim domaćinstvo čiji jedan član na osnovu svog socijalnog stanja koristi pravo na materijalno obezbjeđenje u skladu sa zakonom kojim se uređuje socijalna zaštita, odnosno čiji jedan član koristi pravo na materijalno obezbjeđenja boraca, u skladu sa zakonom kojim se uređuje boračko invalidska zaštita.

Kriterijum niske energetske efikasnosti objekata za stanovanje i kućnih aparata i uređaja
Član 6

Domaćinstva koja ispunjavaju kriterijume iz čl. 4 i 5 ove uredbe imaju pravo na subvencije za unapređenje energetske efikasnosti objekata za stanovanje, kućnih aparata i uređaja kroz programe i projekte namijenjene unapređenju energetske efikasnosti.

Stupanje na snagu
Član 7

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: _____
Podgorica, _____ 2025. godine

Vlada Crne Gore

**Predsjednik,
mr Milojko Spajić**

OBRAZLOŽENJE

Pravni osnov za donošenje ove uredbe sadržan je u članu 12 stav 3 Zakona o energetici ("Službeni list CG", broj 28/25), kojim je propisano da Vlada utvrđuje bliže kriterijume na osnovu kojih se utvrđuje energetska siromaštvo, a koji se odnose na udio troškova domaćinstva za energiju, prihode domaćinstva i energetske efikasnost objekata za stanovanje.

Savjet ministara Energetske zajednice je u novembru 2021. godine donio odluku D/2021/13/MC-EnC, kojom je članicama Energetske zajednice utvrđena obaveza da izvrše transponovanje i implementaciju Direktive (EU) 2019/944 o zajedničkim pravilima za unutrašnje tržište električne energije i izmjeni Direktive 2012/27/EU. S tim u vezi, Crna Gora je donijela novi Zakon o energetici ("Službeni list CG", broj 28/25) u okviru kojeg je implementiran član Direktive (EU) 2019/944 kojim je propisano da Ugovorne strane obezbjeđuju zaštitu energetske siromašnih i ugroženih kupaca iz kategorije domaćinstva kroz socijalnu politiku ili na drugi način koji ne podrazumijeva javne intervencije u određivanju cijene snabdijevanja električnom energijom.

Usklađivanje sa navedenom normom je izvršeno kroz član 12 Zakona o energetici kojim se propisuje da je energetska siromaštvo stanje u kome domaćinstvo nema pristup osnovnim energetske uslugama koje obezbjeđuju pristojne standarde života i zdravlja, uključujući adekvatno grijanje i hlađenje, toplu vodu, osvjtljenje i energiju za napajanje kućnih aparata. Energetska siromaštvo utvrđuje se na osnovu sljedećih kriterijuma: visok udio troškova domaćinstva za energiju, niski ukupni prihodi domaćinstva niska energetska efikasnost objekata za stanovanje i kućnih aparata i uređaja.

Stavom 3 pomenutog člana se propisuje donošenje propisa Vlade kojim će se bliže urediti ovo pitanje.

Ovom uredbom bliže se definišu odredbe Zakona o energetici koji je usklađen sa Direktivom (EU) 2019/944.

Za sprovođenje ove uredbe je potrebno obezbijediti finansijska sredstva iz budžeta Crne Gore. Naime, domaćinstva koja ispune uslove da postanu energetska siromašna imaju mogućnost ostvarivanja prava na dodatne subvencije kroz programe energetske efikasnosti koje sprovodi Vlada Crne Gore. Visinu subvencije kao i postupak ocjene ispunjenosti kriterijuma za ostvarivanje statusa energetske siromašnog domaćinstva utvrdiće se u okviru pomenutog programa.